

การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบ SPARPS เพื่อเสริมสร้างทักษะทางภาษาของ เด็กปฐมวัย

DEVELOPMENT OF SPARPS INSTRUCTIONAL MODEL FOR ENHANCING LANGUAGE SKILLS OF PRESCHOOL CHILDREN

* ¹ภัทรตรา พันธุ์สีดา

²อาจารย์ ดร. พัฒนา ชัชพงศ์

²อาจารย์ ดร. สุจินดา ขจรรุ่งศิลป์

³ว่าที่ร้อยตรี อาจารย์ ดร. มนัส บุญประกอบ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้าง ทดสอบ ประสิทธิภาพ และเผยแพร่รูปแบบการเรียนการสอนแบบ SPARPS ในการเสริมสร้างทักษะทางภาษาของเด็กปฐมวัย วิธีดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 3 ระยะ 6 ขั้นตอน ดังนี้

ระยะที่ 1 การสร้างรูปแบบการเรียนการสอนแบบ SPARPS ขั้นที่ 1 สืบเคราะห์รูปแบบการเรียนการสอนแบบ SPARPS จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รูปแบบการเรียนการสอนแบบ SPARPS ประกอบด้วยขั้นการเรียนการสอน 6 ขั้น คือ ขั้นกระตุ้นเร้า (Stimulus : S) ขั้นวางแผน (Plan : P) ขั้นเรียนรู้ (Active Learning : A) ขั้นซ้ำย้ำ ทวน (Repeat : R) ขั้นนำเสนอ (Presentation : P) และขั้น แบ่งปัน (Share Ideas : S) ขั้นที่ 2 ประเมินรูปแบบการเรียน การสอนแบบ SPARPS โดยผู้เชี่ยวชาญ ผลการสร้างรูปแบบ

¹นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

²อาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

³อาจารย์พิเศษสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การเรียนการสอนแบบ SPARPS ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.00-4.60 ชั้นที่ 3 สร้างเครื่องมือประกอบการใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบ SPARPS คือแผนการจัดประสบการณ์ แบบสังเกตทักษะทางภาษา และแบบทดสอบวัดทักษะทางภาษา และชั้นที่ 4 ทดลองนำร่องรูปแบบการเรียนการสอนแบบ SPARPS โดยทดลองสอนกับเด็กปฐมวัยที่มีอายุระหว่าง 5-6 ปี จำนวน 27 คน เป็นเวลา 1 สัปดาห์

ระยะที่ 2 การทดสอบประสิทธิภาพรูปแบบการเรียนการสอนแบบ SPARPS ชั้นที่ 5 ทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบ SPARPS เป็นเวลา 6 สัปดาห์ โดยกำหนดแบบแผนการทดลองเป็นแบบ Randomized Control-Group Pretest-Posttest Design กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กปฐมวัยที่มีอายุระหว่าง 5-6 ปี โรงเรียนอนุบาลวัดนางนอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 ที่ได้จากการสุ่มแบบแบ่งกลุ่มจากประชากร เป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 1 ห้องเรียน และกลุ่มควบคุม จำนวน 1 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 25 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ t-test for dependent samples และ independent samples ผลการทดสอบประสิทธิภาพรูปแบบการเรียนการสอนแบบ SPARPS ดังนี้ 1) เด็กปฐมวัยมีทักษะทางภาษาเพิ่มขึ้นหลังจากได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของรูปแบบการเรียนการสอนแบบ SPARPS อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งด้านการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน และโดยรวมทั้ง 4 ด้าน 2) เด็กปฐมวัยมีทักษะทางภาษาด้านการฟังเพิ่มขึ้นหลังจากได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของรูปแบบการเรียนการสอนแบบปกติมีทักษะทางภาษา ก่อนการทดลองแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งด้านการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน และโดยรวมทั้ง 4 ด้าน 4) เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของ

รูปแบบการเรียนการสอนแบบ SPARPS มีทักษะทางภาษา หลังการทดลองเพิ่มขึ้นมากกว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของรูปแบบการเรียนการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งด้านการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน และโดยรวมทั้ง 4 ด้าน

ระยะที่ 3 การเผยแพร่รูปแบบการเรียนการสอนแบบ SPARPS ชั้นที่ 6 เผยแพร่รูปแบบการเรียนการสอนแบบ SPARPS โดยครูปฐมวัยที่ปฏิบัติงานสอนอยู่ในชั้นเรียนของเด็กปฐมวัยที่มีอายุระหว่าง 3-4 ปี 4-5 ปี และ 5-6 ปี จำนวน 6 คน ชั้นเรียนละ 2 คน โรงเรียนวัดหนึ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 ที่สมัครใจนำรูปแบบการเรียนการสอนแบบ SPARPS ไปทดลองใช้ เป็นเวลา 2 สัปดาห์ ผลการเผยแพร่รูปแบบการเรียนการสอนแบบ SPARPS ตามความคิดเห็นของครูปฐมวัยที่ปฏิบัติงานสอนอยู่ในชั้นเรียนของเด็กปฐมวัยที่มีอายุระหว่าง 4-5 ปี มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50-5.00 และความคิดเห็นของครูปฐมวัยที่ปฏิบัติงานสอนอยู่ในชั้นเรียนของเด็กปฐมวัยที่มีอายุระหว่าง 3-4 ปี และ 5-6 ปี มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50-4.00

คำสำคัญ : รูปแบบการเรียนการสอนแบบ SPARPS
ทักษะทางภาษาของเด็กปฐมวัย

Abstract

The purposes of this study were to develop, evaluate and disseminate the SPARPS Instructional Model for Enhancing Language Skills of Preschool Children. The methodology consisted of 3 phases with 6 steps as follows:

Phase I: Developed the SPARPS Instructional Model Step 1 Synthesized through documentaries and relevant researches about the SPARPS Instructional Model. The SPARPS Instructional Model consisted of 6 steps as follows: Stimulus (S), Plan (P), Active Learning (A), Repeat (R), Presentation (P) and Share Ideas (S). Step 2 The SPARPS Instructional Model was evaluated

by experts. The results indicated that the SPARPS Instructional Model as perceived by the experts were in high and highest levels of appropriateness ($\bar{X} = 4.00-4.60$). Step 3 Tools for the SPARPS Instructional Model were developed according to the concept of the SPARPS Instructional Model such as Lesson Plans, Language Skills Test and Observation Record Sheets. Step 4 The SPARPS Instructional Model was tried out with 27 preschool children of 5-6 years old for 1 week.

Phase II: Evaluated the efficiency of the SPARPS Instructional Model Step 5 The SPARPS Instructional Model was experimented on for 6 weeks. The experiment was the Randomized Control-Group Pretest-Posttest Design. The subjects comprised 2 classrooms which were assigned into experimental and control groups with 25 of 5-6 years old preschool children in each. Then data were analyzed by t-test for dependent samples and independent samples. The results were as follows: 1) After attending the learning activity according to the SPARPS Instructional Model, the preschool children significantly gained more language skills at .01 level as a whole and in each aspects of listening, speaking, reading and writing. 2) After attending the learning activity according to the traditional instruction, the preschool children significantly gained more language skill in listening at .01 level. 3) There was no significant difference between those of preschool children in the learning activity according to the SPARPS Instructional Model and those of preschool children in the traditional instruction as a whole and in each aspect before the experiment. 4) According to the SPARPS Instructional Model, the preschool children in the learning activity significantly gained more language skills after the experiment at .01 level than those of preschool

children learning by traditional instruction as a whole and in each aspect.

Phase III: Dissemination of the SPARPS Instructional Model Step 6 The SPARPS Instructional Model was disseminated by 6 teachers 2 teachers for each level of 3-4, 4-5 and 5-6 years old preschool children at Wat Nhang School, under the jurisdiction of the Bangkok Metropolitan Regions 3's Office of the Basic Education Commission, in the second semester of the 2007 academic year for 2 weeks. The results showed that the SPARPS Instructional Model as perceived by teachers in each classroom of 4-5 years old preschool children were in high and highest levels ($\bar{X} = 3.50-5.00$) and that of teachers in classroom of 3-4 and 5-6 years old preschool children were in a high level ($\bar{X} = 3.50-4.00$).

Keywords : SPARPS Instructional Model

language skills of preschool children

บทคัดย่อ

การจัดการศึกษาปฐมวัยให้มีประสิทธิภาพควรส่งเสริมพัฒนาการทางสติปัญญาให้แก่เด็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษาซึ่งเป็นพัฒนาการทางสติปัญญาที่เด็กปฐมวัยใช้เป็นเครื่องมือในการคิดและการเข้าใจ การอยู่ร่วมกันในสังคม จำเป็นต้องใช้ทักษะทางภาษาในการสื่อสาร แลกเปลี่ยนความคิดเห็น เจตคติ และประสบการณ์ (Vygotsky. 2005 : Online) ดังนั้นการเสริมสร้างทักษะทางภาษาของเด็กปฐมวัยจึงมีความสำคัญมาก

การจัดการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะทางภาษาของเด็กปฐมวัยควรคำนึงถึงหลักพัฒนาการและหลักการเรียนรู้ เพียเจต์ (Piaget) กล่าวว่าควรให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมเพื่อเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมและประสบการณ์ใหม่ในการสร้างองค์ความรู้ทางภาษา (Wadsworth. 1996 : 14-17) ดิวอี้ (Dewey) และบรูเนอร์ (Bruner) กล่าวตรงกันว่าควรให้เด็กปฏิบัติกิจกรรมที่ใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 เพื่อเรียนรู้ภาษาจากการค้นพบ (สุรางค์ ไควตระกูล. 2548 : 295) และไวทส์สกี (Vygotsky. 2006 :

Online) กล่าวว่าการให้เด็กใช้ภาษาสื่อสารระหว่างกันและครูเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือ นอกจากนี้ควรให้เด็กได้รับประสบการณ์ทางภาษาอย่างเป็นธรรมชาติ (Goodman, 1989 : 26) อย่างไรก็ตามราซี ทองสวัสดิ์ (2541 : 3-7) และวรรณาท รักสกุลไทย (2537 : 170-175) กล่าวถึงปัญหาในการจัดการเรียนการสอนว่าปัจจุบันครูในโรงเรียนหลายแห่งนำรูปแบบการเรียนการสอนแบบประถมศึกษามาใช้วิธีการคือการเรียนอ่านเขียน ทำให้เด็กปฐมวัยขาดโอกาสในการเรียนรู้และเสริมสร้างทักษะทางภาษาอย่างเหมาะสม ปัญหาดังกล่าวเกิดจากการขาดแคลนรูปแบบการเรียนการสอนที่มีความหลากหลายเพื่อให้ครูได้เลือกใช้ตามความสนใจ

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าทฤษฎีและแนวคิดพื้นฐานคือทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจต์ (Piaget's Cognitive Development Theory) ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของบรูเนอร์ (Bruner's Cognitive Development Theory) ทฤษฎีวิวัฒนาการเชิงสังคมของไวทสกี้ (Vygotsky's Sociocultural Theory) ทฤษฎีการเรียนรู้แบบมีเงื่อนไขของกานเย (Gagné's Theory of Conditions of Learning) และแนวคิดทางการศึกษาของดิวอี้ (Dewey's Educational Perspective) รวมทั้งแนวคิดพื้นฐานของการพัฒนารูปแบบ คือการเรียนการสอนแบบภาษาธรรมชาติ (Whole Language Approach) และการเรียนการสอนแบบเรกจิโอ เอมิเลีย (Reggio Emilia Approach) เมื่อนำแนวคิดที่ได้รับจากการศึกษาค้นคว้าทฤษฎีและแนวคิดพื้นฐานรวมทั้งแนวคิดพื้นฐานของการพัฒนารูปแบบมาบูรณาการสร้างเป็นกระบวนการจัดการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะทางภาษาของเด็กปฐมวัย เรียกว่า รูปแบบการเรียนการสอนแบบ SPARPS ประกอบด้วยขั้นตอนการเรียนการสอน 6 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนกระตุ้นเร้า (Stimulus : S) ขั้นวางแผน (Plan : P) ขั้นเรียนรู้ (Active Learning : A) ขั้นซ้ำย้ำทวน (Repeat : R) ขั้นนำเสนอ (Presentation : P) และขั้นแบ่งปัน (Share Ideas : S)

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ที่จะพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบ SPARPS เพื่อเป็นทางเลือกหนึ่งให้ครูได้นำไปใช้เสริมสร้างทักษะทางภาษาของเด็กปฐมวัย

รูปแบบการเรียนการสอนแบบ SPARPS

รูปแบบการเรียนการสอนแบบ SPARPS หมายถึงกระบวนการจัดการเรียนการสอนซึ่งนำมาใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างเป็นขั้นตอนในชั้นเรียน เพื่อให้เด็กปฐมวัยพัฒนาทักษะทางภาษา 4 ด้านคือการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ประกอบด้วยขั้นตอนการเรียนการสอน 6 ขั้น ดังนี้

1. ขั้นกระตุ้นเร้า (Stimulus : S) หมายถึง เด็กได้รับการกระตุ้นเร้าให้เกิดความสนใจในการรับรู้ด้วยประสาทสัมผัสทั้ง 5 จากการนำเสนอกิจกรรมการเรียนรู้ทางภาษาของครู ได้แก่ คำคล้องจอง เพลง และปริศนาคำทายที่มีความสอดคล้องกับประสบการณ์สำคัญและสาระการเรียนรู้

2. ขั้นวางแผน (Plan : P) หมายถึง เด็กวางแผนการเรียนรู้จากการตัดสินใจจัดกระทำต่อสื่อ วัสดุ และอุปกรณ์ ได้แก่ ของจริง ของจำลอง เครื่องหมาย และสัญลักษณ์ที่ครูนำเสนอด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การปรึกษา การอภิปราย และการแสดงความคิดเห็นเพื่อสื่อสารถึงความรู้ ความคิด ความรู้สึกและความต้องการในการเรียนรู้ของตน

3. ขั้นเรียนรู้ (Active Learning : A) หมายถึง เด็กเรียนรู้จากการปฏิบัติกิจกรรมผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 ได้แก่ การมอง การฟัง การดมกลิ่น การชิมรส และการสัมผัส ซึ่งเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กได้รับประสบการณ์ทางภาษาอย่างเป็นธรรมชาติ ตัวอย่างเช่น การฟังนิทาน การประกอบอาหาร การทดลอง และการศึกษานอกห้องเรียน

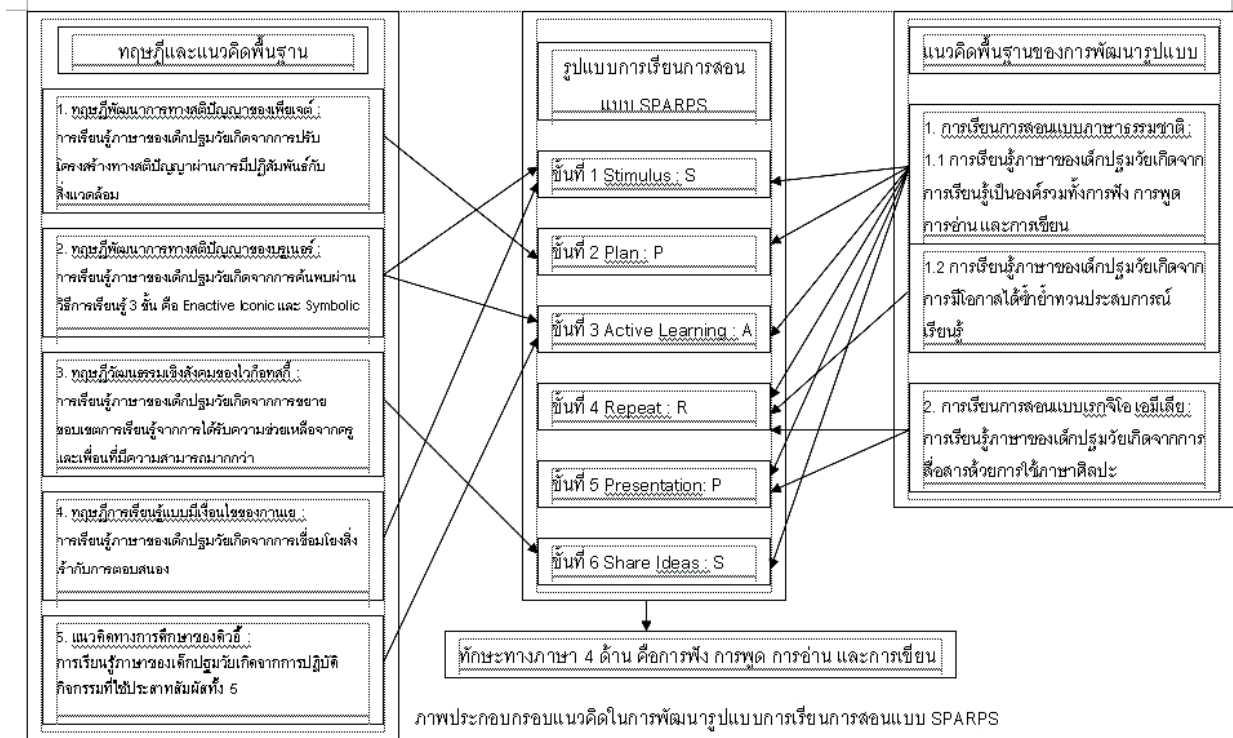
4. ขั้นซ้ำย้ำทวน (Repeat : R) หมายถึง เด็กฝึกปฏิบัติซ้ำย้ำทวนประสบการณ์เรียนรู้ด้วยการทำกิจกรรมศิลปะ ดังเช่น การวาดภาพพระบายสี การปั้น การพิมพ์ภาพ การตัด ฉีก ปะ และการประดิษฐ์เศษวัสดุ รวมทั้งการบรรยายผลงานศิลปะของตนโดยมีครูช่วยจดบันทึก เพื่อให้เกิดความแม่นยำในประสบการณ์เรียนรู้และมีความเชื่อมั่นในการใช้ภาษาสื่อสาร

5. ขั้นนำเสนอ (Presentation : P) หมายถึง เด็กนำเสนอผลงานการเรียนรู้ด้วยการเล่าเรื่องราวจากผลงานศิลปะของตนให้เพื่อนและครูฟัง เด็กจะได้รับประสบการณ์ในการสื่อสารระหว่างกัน ซึ่งหมายความว่าเด็กจะได้เป็นทั้งผู้ส่งสารและผู้รับสาร

6. **ชั้นแบ่งปัน (Share Ideas : S)** หมายถึง เด็กอธิบายความคิด และแสดงความคิดเห็นจากการตอบคำถามของคุณ คำถามดังกล่าวจะต้องมีความหลากหลาย ได้แก่

คำถาม อะไร ที่ไหน เมื่อไร ทำไม และอย่างไร โดยครูจัดบันทึกคำตอบลงบนกระดาษแผ่นใหญ่เพื่ออ่านร่วมกัน

กรอบแนวคิดในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบ SPARPS ดังภาพประกอบต่อไปนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อสร้างรูปแบบการเรียนการสอนแบบ SPARPS เพื่อเสริมสร้างทักษะทางภาษาของเด็กปฐมวัย
2. เพื่อทดสอบประสิทธิภาพรูปแบบการเรียนการสอนแบบ SPARPS เพื่อเสริมสร้างทักษะทางภาษาของเด็กปฐมวัย
3. เพื่อเผยแพร่รูปแบบการเรียนการสอนแบบ SPARPS เพื่อเสริมสร้างทักษะทางภาษาของเด็กปฐมวัย

ขอบเขตของการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. เด็กปฐมวัยที่มีอายุระหว่าง 5-6 ปี โรงเรียนอนุบาลวัดนางนอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 ที่ได้จากการสุ่มแบบแบ่งกลุ่มจากประชากร เป็นกลุ่มทดลองจำนวน 1 ห้องเรียน และกลุ่มควบคุม จำนวน 1 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 25 คน

2. ครูปฐมวัยที่ปฏิบัติงานสอนอยู่ในชั้นเรียนของเด็กปฐมวัยที่มีอายุระหว่าง 3-4 ปี 4-5 ปี และ 5-6 ปี จำนวน 6 คน ชั้นเรียนละ 2 คน โรงเรียนวัดหนึ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 ที่สมัครใจนำรูปแบบการเรียนการสอนไปทดลองใช้

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ คือ รูปแบบการเรียนการสอน ได้แก่ รูปแบบการเรียนการสอนแบบ SPARPS และรูปแบบการเรียนการสอนแบบปกติ
2. ตัวแปรตาม คือ ทักษะทางภาษาของเด็กปฐมวัย แบ่งเป็น 4 ด้าน ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 3 ระยะ 6 ชั้น ดังนี้

ระยะที่ 1 การสร้างรูปแบบการเรียนการสอนแบบ SPARPS ขั้นที่ 1 สังเคราะห์รูปแบบการเรียนการสอน

ผู้วิจัยศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง คือทฤษฎีและแนวคิดพื้นฐาน รวมทั้งแนวคิดพื้นฐานของการพัฒนารูปแบบมาสังเคราะห์นิยามความหมาย และกระบวนการเรียนการสอน ชั้นที่ 2 ประเมินรูปแบบการเรียนการสอน ผู้วิจัยสร้างรูปแบบการเรียนการสอนแบบ SPARPS ซึ่งประกอบด้วยความเป็นมาและความสำคัญ ทฤษฎีและแนวคิด ความมุ่งหมาย รูปแบบการเรียนการสอน บทบาทครู บทบาทเด็ก และการนำไปใช้ และสร้างแบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการเรียนการสอนแบบ SPARPS ให้ผู้เชี่ยวชาญประเมิน และปรับปรุงแก้ไข ชั้นที่ 3 สร้างเครื่องมือประกอบการใช้รูปแบบการเรียนการสอน ผู้วิจัยสร้างแผนการจัดประสบการณ์ แบบสังเกตทักษะทางภาษา และแบบทดสอบวัดทักษะทางภาษา ชั้นที่ 4 ทดลองนำร่องรูปแบบการเรียนการสอน ผู้วิจัยทดลองสอนกับเด็กปฐมวัยที่มีอายุระหว่าง 5-6 ปี จำนวน 27 คน เป็นเวลา 1 สัปดาห์ และปรับปรุงแก้ไข

ระยะที่ 2 การทดสอบประสิทธิภาพรูปแบบการเรียนการสอนแบบ SPARPS ชั้นที่ 5 ทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอน ผู้วิจัยทดลองสอนเป็นเวลา 6 สัปดาห์ กลุ่มตัวอย่าง คือเด็กปฐมวัยที่มีอายุระหว่าง 5-6 ปี โรงเรียนอนุบาลวัดนางนอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 ที่ได้จากการสุ่มแบบแบ่งกลุ่มจากประชากร เป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 1 ห้องเรียน และกลุ่มควบคุม จำนวน 1 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 25 คน กำหนดแบบแผนการทดลองเป็นแบบ Randomized Control-Group Pretest-Posttest Design วิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลและปรับปรุงแก้ไข

ระยะที่ 3 การเผยแพร่รูปแบบการเรียนการสอนแบบ SPARPS ชั้นที่ 6 เผยแพร่รูปแบบการเรียนการสอน ผู้วิจัยประสานงานกับโรงเรียนของกลุ่มตัวอย่าง ให้ครูปฐมวัยที่ปฏิบัติงานสอนอยู่ในชั้นเรียนของเด็กปฐมวัยที่มีอายุระหว่าง 3-4 ปี 4-5 ปี และ 5-6 ปี จำนวน 6 คน ชั้นเรียนละ 2 คน โรงเรียนวัดหนัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 ที่สมัครใจนำรูปแบบการเรียนการสอนแบบ SPARPS ไปทดลองใช้ ศึกษารูปแบบการเรียนการสอน

แบบ SPARPS และแผนการจัดประสบการณ์ โดยผู้วิจัยคอยให้คำแนะนำและตอบข้อสงสัย เป็นเวลา 4 วัน และทดลองใช้แผนการจัดประสบการณ์ เป็นเวลา 2 สัปดาห์ เมื่อสิ้นสุดการสอนครูปฐมวัยทุกคนตอบแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของรูปแบบการเรียนการสอนแบบ SPARPS และแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบ SPARPS แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผล และปรับปรุงแก้ไข

สรุปผลการวิจัย

ผลการสร้างรูปแบบการเรียนการสอนแบบ SPARPS รูปแบบการเรียนการสอนแบบ SPARPS เพื่อเสริมสร้างทักษะทางภาษาของเด็กปฐมวัยตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.00-4.60

ผลการทดสอบประสิทธิภาพรูปแบบการเรียนการสอนแบบ SPARPS 1) เด็กปฐมวัยมีทักษะทางภาษาเพิ่มขึ้นหลังจากได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของรูปแบบการเรียนการสอนแบบ SPARPS อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งด้านการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน และโดยรวมทั้ง 4 ด้าน 2) เด็กปฐมวัยมีทักษะทางภาษาด้านการฟังเพิ่มขึ้นหลังจากได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของรูปแบบการเรียนการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของรูปแบบการเรียนการสอนแบบ SPARPS และเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของรูปแบบการเรียนการสอนแบบปกติมีทักษะทางภาษาก่อนการทดลองแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งด้านการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน และโดยรวมทั้ง 4 ด้าน 4) เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของรูปแบบการเรียนการสอนแบบ SPARPS มีทักษะทางภาษาหลังการทดลองเพิ่มขึ้นมากกว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของรูปแบบการเรียนการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งด้านการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน และโดยรวมทั้ง 4 ด้าน

ผลการเผยแพร่รูปแบบการเรียนการสอนแบบ SPARPS รูปแบบการเรียนการสอนแบบ SPARPS เพื่อเสริมสร้างทักษะทางภาษาของเด็กปฐมวัยตามความคิดเห็นของครูปฐมวัยที่ปฏิบัติงานสอนอยู่ในชั้นเรียนของเด็กปฐมวัยที่มีอายุระหว่าง 4-5 ปี มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50-5.00 และความคิดเห็นของครูปฐมวัยที่ปฏิบัติงานสอนอยู่ในชั้นเรียนของเด็กปฐมวัยที่มีอายุระหว่าง 3-4 ปี และ 5-6 ปี มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50-4.00

อภิปรายผลการวิจัย

อภิปรายผลการสร้างรูปแบบการเรียนการสอนแบบ SPARPS รูปแบบการเรียนการสอนแบบ SPARPS มีความเหมาะสมในการนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะทางภาษาของเด็กปฐมวัย เนื่องจากเด็กปฐมวัยได้พัฒนาทักษะทางภาษาบนพื้นฐานของการเรียนการสอนแบบภาษาธรรมชาติ สอดคล้องกับงานวิจัยของเฟนนาศี (Fennacy. 1988 : Abstracts) ได้ศึกษาพบว่าเด็กในห้องเรียนที่สอนแบบภาษาธรรมชาติมีความสามารถด้านการอ่านและการเขียนเพิ่มขึ้นมากกว่าเด็กในห้องเรียนที่ใช้แบบฝึกหัด รูปแบบการเรียนการสอนแบบ SPARPS เปิดโอกาสให้เด็กได้ทำกิจกรรมการเรียนรู้ทางภาษาอย่างมีความหมายด้วยตนเอง และเน้นการมีปฏิสัมพันธ์ สอดคล้องกับสิริมา ภิญญอนันตพงษ์ (2542 : 33) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยควรอยู่ที่ตัวเด็กเป็นผู้สร้างสรรค์ความรู้ด้วยตนเอง และไวท์ฮอดสกี (Goodman. 1986 : 117 ; citing Vygotsky. 1978) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้ภาษาของเด็กเกิดจากการได้รับอิทธิพลจากผู้อื่น นอกจากนี้รูปแบบการเรียนการสอนแบบ SPARPS ยังเป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่ยึดเด็กเป็นศูนย์กลางโดยเด็กมีส่วนร่วมในการตัดสินใจทำกิจกรรมที่มีความหลากหลายภายใต้บรรยากาศที่มีความเป็นกันเองและมีการเสริมแรง สอดคล้องกับพัฒนา ชัชพงศ์ (2542 : 112) ที่กล่าวว่า การเปิดโอกาสให้เด็กตัดสินใจและปฏิบัติตามความคิดของตนเองจนเกิดเป็นความคิดรวบยอด ถือเป็นกิจกรรมที่ยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง และวรรณิ โสมประยูร (2537 : 131) มีแนวคิดว่า

การจัดกิจกรรมให้เด็กมีส่วนร่วมและมีการเสริมแรงจะทำให้เด็กพัฒนาทักษะทางภาษา

อภิปรายผลการทดสอบประสิทธิภาพรูปแบบการเรียนการสอนแบบ SPARPS เด็กปฐมวัยมีทักษะทางภาษาเพิ่มขึ้นทุกด้าน เนื่องมาจากรูปแบบการเรียนการสอนแบบ SPARPS มีกิจกรรมเสริมสร้างทักษะทางภาษาที่มีความหลากหลาย ในขั้นกระตุ้นใจ (Stimulus : S) เด็กเรียนรู้ภาษาจากคำคล้องจอง เพลง และปริศนาคำทาย ขั้นวางแผน (Plan : P) เด็กเรียนรู้ภาษาจากการปรึกษา การอภิปราย และการแสดงความคิดเห็น ขั้นเรียนรู้ (Active Learning : A) เด็กเรียนรู้ภาษาจากการฟังนิทาน การประกอบอาหาร การทดลอง และ การศึกษานอกห้องเรียน ขั้นซ้ำย้ำทวน (Repeat : R) เด็กเรียนรู้ภาษาจากการทำกิจกรรมศิลปะ เช่น การวาดภาพระบายสี การปั้น การพิมพ์ภาพ การตัด ฉีก ปะ และการประดิษฐ์วัสดุ ขั้นนำเสนอ (Presentation : P) เด็กเรียนรู้ภาษาจากการนำเสนอผลงานศิลปะของตนให้เพื่อนและครูฟัง และขั้นแบ่งปัน (Share Ideas : S) เด็กเรียนรู้ภาษาจากการตอบคำถามของครู ซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ นางเยาว์ คลินิกคลาย (2543) ปานใจ จารุณวิษ (2548) รัญจวน ประโมจณีย์ (2544) และ สอนอง สุทธาอามาตย์ (2545)

อภิปรายผลการเผยแพร่รูปแบบการเรียนการสอนแบบ SPARPS รูปแบบการเรียนการสอนแบบ SPARPS มีความเหมาะสมในการนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะทางภาษาของเด็กปฐมวัย เนื่องมาจาก การคำนึงถึงหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 หลักพัฒนาการ หลักการเรียนรู้ และ หลักการจัดการเรียนการสอนแบบภาษาธรรมชาติ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวคิดของรูปแบบการเรียนการสอนแบบ SPARPS สำหรับเด็กปฐมวัยที่มีอายุระหว่าง 3-4 ปี 4-5 ปี และ 5-6 ปี จะมีชั้นการเรียนการสอนทั้ง 6 ชั้น เช่นเดียวกัน แต่ได้ปรับจุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการจัดกิจกรรม การวัดและประเมินผลให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับคุณลักษณะตามวัย รวมทั้งระยะเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีการยืดหยุ่นตามช่วงความสนใจของเด็ก ดังที่พัฒนา ชัชพงศ์ (2542 :

112) กล่าวว่าเด็กเล็กอายุ 3-4 ปี จะมีความสนใจสั้น กิจกรรมกลุ่มจึงจัดไม่เกิน 12 นาที เด็กอายุ 4-5 ปี และเด็กอายุ 5-6 ปี จะมีความสนใจนานขึ้น กิจกรรมกลุ่มจึงเพิ่มเวลาเป็น 15-20 นาที

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายสำหรับผู้บริหาร

1.1 ควรนำรูปแบบการเรียนการสอนแบบ SPARPS ไปเป็นทางเลือกหนึ่งให้ครูได้ใช้เพื่อเสริมสร้างทักษะทางภาษาของเด็กปฐมวัย

1.2 ควรกำหนดแนวทางในการติดตามผลเป็นระยะ เช่น 1 เดือน 3 เดือน และในแต่ละภาคเรียน เพื่อศึกษาความคงทนของทักษะทางภาษา

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการสำหรับครูปฐมวัย

2.1 การนำรูปแบบการเรียนการสอนแบบ SPARPS ไปใช้นั้นสามารถปรับปรุงให้มีความเหมาะสมกับสภาพการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนของตน

2.2 ควรประเมินทักษะทางภาษาของเด็กปฐมวัย เช่น การสังเกตและการทดสอบ เพื่อนำมาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรเปรียบเทียบการนำรูปแบบการเรียนการสอนแบบ SPARPS ไปใช้ในโรงเรียนที่มีบริบทแตกต่างกัน เช่น สังกัด ขนาด และที่ตั้ง

2. ควรนำรูปแบบการเรียนการสอนแบบ SPARPS ไปใช้พัฒนาตัวแปรอื่น เช่น ทักษะการคิด พัฒนาการทางสังคม และความเชื่อมั่นในตนเอง

3. ควรทดสอบทักษะทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่มีอายุระหว่าง 3-4 ปี และ 4-5 ปี หลังจากได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของรูปแบบการเรียนการสอนแบบ SPARPS เพื่อศึกษาความแตกต่างของทักษะทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่มีช่วงอายุแตกต่างกัน

บรรณานุกรม

- นงเยาว์ คลินิกคลาย. (2543). **ความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้เพลงประกอบ**. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ปานใจ จารุวณิช. (2548). **พฤติกรรมทางการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมคำคล้องจอง**. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พัฒนา ชัชพงศ์. (2542, พฤษภาคม). เทคนิควางแผนการสอนแบบ Child-centered. **รักลูก**. 17(196) : 112.
- รัญจวน ประโมจเนย์. (2544). **ผลการจัดกิจกรรมเสริมการเล่นทานที่มีต่อความสามารถด้านการเขียนของเด็กปฐมวัย**. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ราศี ทองสวัสดิ์. (2541). "อนุบาลศึกษาการพัฒนาเด็กแห่งศตวรรษที่ 21," ใน **เอกสารประกอบการอบรมผู้บริหารและครูผู้สอนระดับก่อนประถมศึกษา ระหว่างวันที่ 25-26 สิงหาคม 2541**. กรุงเทพฯ : สำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร.
- วรนาท รักสกุลไทย. (2537, พฤษภาคม). หลักการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา. **รักลูก**. 6 : 170-175.
- วรรณิ์ โสมประยูร. (2537). **การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สนอง สุทธาอามาตย์. (2545). **ความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์โดยการประกอบอาหาร**. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สิริมา ภิญญอนันตพงษ์. (2542). **รายงานการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางบ้านกับความสามารถด้านสติปัญญาของเด็กอายุ 4-7 ปี**. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2548). **จิตวิทยาการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Fennacy, J. W. (1988). "Teaching and Learning Literacy in Two Kindergarten Classrooms. Ed.D. Dissertation, University of Southern California," **Dissertation Abstraction International**. 49 : 12 A.
- Goodman, K. (1986). **What's Whole in Whole Language**. New Hampshire : Heinemann.
- Vygotsky, L. S. (2005). **Applications of Vygotsky's Theory to Education**. Retrieved June,23,2005,from <http://facultyweb.cortland.edu/andersmd/VYG/APP.HTML>
- _____. (2006). **Vygotsky's Zone of Proximal Development (ZPD)**. Retrieved June,10,2006,from <http://www.kings.edu/kdils/Vygotsky.htm>
- Wadsworth, B. J. (1996). **Piaget's Theory of Cognitive and Affective Development: Foundation of Constructivism**. Fifth Edition. New York : Longman.